

Naročnina listu:

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . 26—
Četrt leta . . . 13—

Zunaj Jugoslavije:
Celo leto . . . 60—

Posamezne številke
za tiskane strani 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
8, I. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserti ali oglasila

se računajo po K 1.80
od enoredne politvrste
pri večkratnih oglasilih
popust.

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure popoldne.

114. številka.

Maribor, dne 13. oktobra 1920.

Letnik XII

V katerih vrstah je minister Krjavelj?

(V odgovor „Novi dobi.“)

Težki in mučni so bili meseci naše priprave za koroški plebiscit. Najmučnejši za nas so pa zdaj trenotki negotovosti: Ali smo zmagali, ali pa — — —? Res čudno se nam je zdelo, da so se ravno tik pred začetkom koroškega glasovanja vsa demokratska glasila v Sloveniji prav toplo zavzela za volilno pravico Nemcev ter nemškutarjev na Slovenskem Stajerskem. „Jutro“, „Tabor“ in „Narod“ so mnenja, da nikakor ne more biti podlaga za podelitev volilne pravice ljudsko štetje iz leta 1910, ker se je vršilo pod nemškim pritiskom in se je od onih dob že pobiljšal marsikateri poprej zagrizeni nemškutar, ki se je vpisal v leto 1910 za Nemca. Smo mnenja, tega dejstva nas uči tudi narodnostna izkušnja ob meji, da je vsak nemškutar kot pijanec, ki se spreobrne, kadar se v jamo zvrne. Pa saj našim demokratom ne gre za o-lajšavo bivšega nemškega pritiska, ne za narodnostno ozdravljenje naših nemškutarjev, ampak za glasove teh poturic, na katere upajo naši liberalci pri volitvah v konstituanto.

Naravnost greh je, da bo danes po prizadevanju mladoliberalcev že od nekdanj narodno zavedni in za novi naš državni dom zaslužni Slovenec užival pri bodočih volitvah iste državljanske pravice, kot nemškutar, ki si je brusil pete po Dunaju, da bi v kali uničil idejo Jugoslavije. Ali se nam danes ne posme-huje vsa nemškutarija, ko prejema mesto kazni — ragnado s Slovenci istovrednih državljanskih pravic?

Mislimo, da bi našo nemškutarijo veliko bolj spametoval na preobrat v Jugoslovane vsaj enkratni odrek volilne pravice, ko bi videli, da so v novi državi, katero so hoteli razbiti, vendarle pri deljenju državljanskih pravic manj vredni nego pa njeni graditelji.

Iz mladoliberalnega pehanja za podelitev volilne pravice Nemcem in nemškutarjem pač odseva vsa liberalna piškavost v narodnem oziru. Iz te narodnostne trhlости si lahko tudi razlagamo dejstvo, da se drzne en zakotni g. Voglar izreklamirati iz volilnega imenika glavnega graditelja, rešitelja naše države in njenega ministra dr. Korošca. Dr. Korošec,

ki nam je otel Maribor in celo Slovenijo, bi naj bil brez volilne pravice, to je že vendar višek liberalne držnosti! Nemce pa isti Voglar vrekamira.

Našim narodno dičnim liberalcem ni dovolj, da se pehajo za državljansko pravo celotnega obmejnega germanstva, hoteli so celo deliti germansko pravo celovskim Nemcem v času, ko je še presneto pereče vprašanje, če dobimo A cono.

Niti verjeti nismo mogli, ko je prineslo „Jutro“ od 8. t. m. vest, da se je ministrski svet v Beogradu bavil z B cono. Pri tej seji min. sveta, kateri pa ni prisostvoval g. minister Krjavelj (tako je krstila „Nova doba“ dr. Korošca) radi bolezn, je vtaknil nos v pas B in v Celovec že izza graškega deželne-ga zbora znani nemški pobratim-minister dr. Kukovec. Kar namah je zavrelo v njem staroavstrijsko germanofilstvo in ni mogel blekniti nič pametnejšega, nego da se je prav toplo zavzel za uboge Nemce v Celovecu, ki bodo morali pod Jugoslavijo. Nekaterim občinam zlasti krog Celoveca hoče narodni minister g. Lojze priznati samoupravo ter prevzeti v našo službo vse nemško uradništvo itd. Nač vse pa je skrbelo pri tej priliki g. dr. Kukovec nemškonarodno šolstvo za uboge Celovčane. Ministrski svet (brez ministra dr. Krjavljaja) je poveril dr. Kukovecu, da izdela predloge o pasu B, ki pridejo na razpravo pri prihodnji seji.

Ako danes čitamo, ko smo v opravičenem strahu in trepetu za posest pasa A, poročilo od seje ministrskega sveta z dne 8. t. m., potem se moramo nasmehniti in vprašati: V katerih vrstah je minister Krjavelj? Naš ministrski Krjavelj je dr. Kukovec, ki pita nemškega vrabca, še predno ga ima v pesti.

Povejte nam gg. okrog „Nove dobe“: Kdaj jo je lomil dr. Korošec tako, kot svoj čas dr. Kukovec, ko se je bratil dosledno z Nemci, ko nam je odrekel interes na posesti Radgone, ko se peha za volilno pravico celotne obmejne nemškutarije, ko hoče dati avtonomijo Celovčanom, katero odreka Slovencem? Gotovo nikdar, ampak narodnostne polomije staroavstrijske in tudi najnovejše firme je zakrivil vodja slovenskih demokratov, minister kapitalističnega oskrb-

ja g. dr. Kukovec. Kdo je sedaj naš slovenski minister Krjavelj? Gotovo dr. Lojze Kukovec iz Celja, ki se tišči k svoji JDS Urški, ki ima že od nekdanj na vesti nezakonsko pregrešno življenje v narodnem, političnem in gospodarskem oziru ravno tako kot njen zaročenec — Krjavelj (Kukovec) po ravnokar dokazanih, najnovejših, še svežih faktih, katerim gotovo pritrujejo vsi, ki bijejo boj za posest koroške A cone. Po končnoveljavno sklenjenem plebiscitu pa še bomo obelodanili marsikatero prav Krjavljevo izza dobe ministrovanja demokratskega vodje dr. Alojza Kukovca.

Gospodi krog „Nove dobe“ pa svetujemo, naj iščejo Krjavlje tam, ker jih ima prav pred nosom v lastnih — vodilnih vrstah, sicer bomo prisiljeni demokratom pokazati še več Krjavljev razven g. dr. Kukovca.

Sodrugji se hudi.

Gospodje okoli „Enakosti“ in „Volksstimme“ kriče na ves glas in zmerjajo klerikalce z goljufi in raznimi drugimi čednimi psovkami. Ti presneti klerikalci, ki so se polastili moči v Mariboru, delajo v reklamacijski komisiji nasilje in ropajo delovnemu ljudstvu volilno pravico. Odgovor na te očitke je prav lahek. Znano je, da je februarja meseca demokratsko-socialistični blok v Beogradu tako daleč zagazil, da je moral dati vlogo iz rok. Kmalu nato je tudi v Mariboru zapustil magistrat dr. Pfeifer in sledil mu je dr. Leskovar, ki je pokazal resno voljo s pomočjo vseh strank in razširjenega sosveta ustavno voditi posle mesta. Tedaj so socialno demokratski voditelji prvi odrekli svoje sodelovanje in njim so sledili demokrati. Sosvet se je razširil samo z zastopniki SLS, med katerimi je tudi več delavcev in vstopil je tudi zastopnik uradništva. Iz tega sosveta se je v smislu volilnega zakona izžrebala reklamacijska komisija, sestojela iz dveh članov. Očividno je torej, da bi prav tako lahko v tej komisiji sedela dva socialdemokrata in tako odločilno vplivala na sklepe, ako bi bili hoteli socialni demokrati sodelovati v sosvetu in ne le kričati po shodih in zabavljati po časopisih.

Volilni zakon je od volitev za ustavotvorno skupščino izločil vse Neslovane. Tega zakona se je moral komisija držati. Navodila za komisije so določa-

LISTEK.

1. Narodni

Spomini orlovske mladosti.

(Dalje.)

XXIV.

Moji spomini se vračajo v Ljubljano med tovariše šolskih klopi. Kogar zanimajo v pričujočem spisu zgolj orlovski spomini, naj blagovoli nekoliko potrpeti, saj bom kmalu zopet med Orli. Ob enem naj se spomni, kaj sem v začetku zapisal glede vsebine tega pisanja.

Imel sem sošolca, ki mi je bil že delj časa drag, zlasti pa mi je tiste mesece prirastel k sreči. Ime mu je bilo Francelj, doma je bil v okolici Ljubljane. Bil je dober. Orel in nič napačen študent.

Ze več let je imel bolne oči. Bolezen ni bila ravno huda in Francelj se je malo menil zanj. Toliko bolj se je smilil drugim. Imel je namreč skoro vedno čez in čez krvavordeče oči, da ga je bilo kar strašno pogledati. Priganjali so ga, naj gre k zdravniku. Ubogal je in je zahajal k zdravniku dolgo, cele mesce. Oči pa so mu ostale rdeče, kakor so bile.

Francelj se je smejal in je trdil, da nima s svojimi očmi prav nobene težave. Če niso lepo bels, kakor pri drugih zemljanih, kaj zato? Usmiljenim ljudem se je pa smilil bolj in bolj in kdor ga je srečal, ga je vprašal, kaj bo z njegovimi očmi.

To tedaj se ni bilo nič hudega. Toda zgodilo se je, da so Franceljnove oči segle do srca celo profesorjem, ki so drugače znani kot dovolj trdosrčni go spodje. Začeli so ga milovati in mu na vse strani prizanašati. Francelj je bil odslej vprašan samo takrat, kadar se je sam javil, da je pripravljen.

To je Francelju mnogo bolj škodilo, nego bolezen sama. Milovanje znancev in prijateljev mu ni bilo na kvar, toda usmiljenje profesorjev mu je postalo skoro usodno. Imelo je namreč nerodno posledice,

co, da se je Francelj začel tudi samemu, sebi smiliti. To je bila odslej njegova najhujša bolezen, ki ga je skoro uničila.

Se malo — in Francelj tudi takrat ni bil pripravljen, kadar se je javil, da je. Eno, dve konferenci je živel na rovaš kredita in usmiljenja pri profesorjih. Dalje ni šlo. Gospodje so mu pričeli namigovali, da bo treba kaj korenitno ukreniti, sicer se utegne ob semestru temeljito ponesrečiti.

Zdravnik je sicer trdil, da z očmi ni take sile. Tudi stariši doma so bili enakih misli. Toda odkar je bil obupani študent zgubil vero na se, ni bil več do vzeten za take misli. Zdele so se mu krute in krivične. Skoro celemu svetu se je smilil in še samemu sebi po vrhu, le zdravniku in starišem ne! Ali ni to neznosno trinoštvo?

Prišlo je še nekaj vmes, kar je pomnožilo obupanost nesrečnega študenta. Profesorji, še pred kratkim polni sočutja, so se sprevrgli v brezsrčne zatiravce. Spoznali so polagoma, katera je Franceljnova največja bolezen — preveliko pomilovanje samega sebe. Pokesali so se svojega lastnega usmiljenja in so začeli vlivati Francelju pogum v srečo.

Toda to srce je bilo polno bridkosti in nezaupnosti in ni imelo prostora za drugačna čustva. Nekoč se je Francelju nakopičilo dovolj bridkosti in je sklepal, da ne pojde več v šolo.

Drugi dan je povezal culico in jo je mahnil domov.

„Ne morem več. Doma ostanem do jeseni, potem se bo videlo.“

Ali doma so bili drugačnih misli.

„Ne boš! Ni ti taka sila, zdravnik mora že vedeti. Teden dni ostaneš doma, potem se vrneš in mi sami te bomo opravičili pri razredniku.“

Francelj, da ne in da ne! Toda predno je minil teden, se je dal nesrečnej nekoliko ojunačiti! Ma ti mu je bila zvedena žena. Ni ga nahrulila, ni mu očitala. Stregla mu je in ga je tolažila, zraven mu je vzbujala njegov izgubljeni ponos. Dokazovala mu je, kako zanikern je človek, ki je izgubil vero nase. Vsak dan je pritiskala nanj s tehtnejšimi dokazi.

V šestih dneh je bil Francelj skoro pridobljen. Odpravil se je nazaj v mesto. Imel je blage trenutke ko si je govoril: Mati ima prav. Potruditi se moram in bo šlo. Po boju in trpljenju je zmaga toliko slajša.

Pa se mu je sprevrglo v sreči in misli so mu govorile: Kaj ve mati? Pojdem sicer nazaj, ampak ne po materinih načrtih. Pojdem, da se rešim doma in teh neprestanih sitnosti. V mestu imam vsaj mir.

Razna čustva so ga torej spremljala na poti v Ljubljano. Prišel je k razredniku in mu je podal opravičilo od starišev.

„Pa čemu ste sli ravno domov?“

„Hotel sem izstopiti, pa so me doma pregovorili.“

Tako je priznal menj sebi v prid, nego iz upornosti in škodoželjnosti napram lastni materi.

„Tako? — Tega vam jaz skoro ne morem opravičiti. Oglasite se pri g. ravnatelju!“

Francelj je bil vesel. Gospod ravnatelj gotovo ne opraviči, ker se ni bil posvetoval z njim, in ga bo nagnal. Tako zmaga on in doma ga ne bodo mogli več siliti nazaj v šolo.

Ze prvi dan po vrnitvi se mu je zopet gabilo mesto in se mu je studila šola.

Lahkega srca je potrkal pri ravnatelju in mu je v kratkih besedah povedal svoje grehe.

„Stariši so vas torej zapodili nazaj? Prav so imeli! Zahvalite Bogu, da vam je dal modre stariše in ubogajte jih! Pojdite lepo v svoj razred in potrudite se. Glavo imate dobro, oči ne tako slabe, kakor mislite. Pogum velja in zaupanje v lastno moč.“

Tiho se je poklonil in je odšel. V razredu se je nemo vsedel na svoj prostor in je tuhtal sam nase zatopljen. Kar je natuhtal, je bilo dobro zanj. Nakot si je svezjen dobrih sklepov in še tisto popoldne jih je začel uresničevati.

Nekaj dni se je pridno učil. Šlo je krepko navzgor in kazalo je, da skoro izpelje svoj težko zavozeni študentovski koleselj. Pri marsikateri nalogi je moral poseči daleč nazaj, vendar je vstrajal. Dalje prihodnj.

la, da je pri vprašanju, katere narodnosti je kak vo-
lilec, vpoštevati izjavo dotičnega. Če pa se lahko o
verodostojnosti izjave dvomi, potem naj se ozira ne v
prvi vrsti na jezik, ampak na vse narodno čustvova-
nje dotičnega. Stetje 1910, kod pod nemškim pritiskom
izvršeno, se ne prizna za merodajno. Komisija mari-
borskega mestnega sosveta se je morala pri reklama-
cijskem postopanju ozirati na dejstva, da se hoče, v
Mariboru se danes od strani narodnih nasprotnikov
vzdržati mnenje, da je Nemcem vse dovoljeno in da
se jim ni treba ozirati na nobene predpise nove dr-
žavne oblasti. Opozorjam samo na veliko demonstra-
cijo mariborskih Nemcev, zlasti železničarjev janu-
arja 1919. V Mariboru se še hoče vedno vzdržati Ne-
mec kot Herrenvolk. K temu se hoče vsakdo še pri-
stevati brez ozira na to, da mu je zibelka tekla v či-
sto slovenskem kraju. Zato izjave na reklamacijah
niso mogle biti merodajne in je bilo treba iskati toč-
nejših podatkov. Čustvovanje človeka se pokaže naj-
bolj v domačem krogu. Tu je odločilno, kako se dan-
danes posamezniki vzgajajo svojo dečo. Tu je Slove-
nec v Mariboru največ izgubil. Tu so se pokazali
možje, pa tudi sleve. Tu pa se še danes kaže, da je
renegat hujši od rojenega narodnega nasprotnika. Slo-
vensko učiteljstvo ve o tem mnogo povedati. Čustvo-
vanje se kaže tudi v tem, kako ravnam s svojim ro-
binskim imenom. Če se Nahtigal piše tako v krstnem
listu, katerega priloži reklamaciji, na reklamaciji se
pa podpiše in zapiše Nahtigall, ali Gobec — Gobetz,
Rozman — Rossmann in pri tem ima celo krstni list
neredno popačen, zraven pa pravi ta ali oni rekla-
mant, da je dokazano njegovo slovenstvo že s tem, da
je rojen v Radkersburg, občini, ki je popolnoma slo-
venska, potem je pač pravo narodno čustvovanje do-
tičnega dokazano in vrednost izjave tudi. S ponem-
čevanjem in pačenjem imen moramo temeljito pome-
sti. Sicer pa že sama nepravilna pisava rodbinskega
imena mora dotičnika oropati volivne pravice. To naj
si zapomnijo razni tšchitschi, itšchi in drugi taki ču-
dni slovenski ptiči, ki še danes pačijo svoja imena.

Reklamacijski rok za vlaganje reklamacij na
magistratu je v nedeljo ob 12. uri dopoldne potekel.
Vloženih je bilo v teku 8 dni 1426 reklamacij. Vlagali
so te reklamacije zasebniki in štiri glavne stranke:
SLS, NSS, JDS in JSDS. V pozitivnem smislu je re-
šila komisija po površni statistiki 544 reklamacij. Od
teh je v reklamaciji 426, izreklamacij 118. Da pa niso
socialistični delavci, ako se je le moglo izjavi o na-
rodnosti verjeti, bili zavrnjeni, dokazuje dejstvo, da
se je 103 reklamacijam, ki so bile vložene po posre-
dovanju tajništva socialdemokratske stranke, ugodilo
že pri komisiji. Drugi pa imajo odprto pot pritožbe v
smislu zakona in bodo pred sodiščem morebiti doka-
zali verodostojnost svoje izjave. Morebiti največ re-
klamacij pa je bilo zavrnjenih zaradi tega, ker rekla-
manti niso v Mariboru policijsko javljeni. Taki so
svojo volilno pravico že zaradi tega izgubili, ker pre-
zirajo določbe policijskega reda. Na eni strani zahte-
vajo, da smejo pri uredbi države sodelovati, na dru-
gi strani pa s svojim postopanjem povzročajo nered.
Ta nerednost, ki se je zlasti pri delavstvu v V. o-
krajju pokazala, je tudi kriva, da je bilo zelo težko
prvotne imenike sestaviti, ker ni bilo predlog. Ko je
magistrat izdal lastne popisne pole za volitve, tudi
teh mnogi, ki so pozneje reklamirali volilno pravico,
niso izpolnili, in so bili pri sestavi volilnih imenikov
izpušteni.

Od tod potem toliko kričanja in surovničenja po
raznih časopisih. Malo več ljubezni do dela in več
smisla za red in za državo! Psovke in vse drugo kar
je še letelo na reklamacijsko komisijo, so orožje, ki
je popolnoma obrabljeno in nas ne moti. Slovensko
delavstvo v Mariboru je lahko prepričano, da je ko-
misija varovala njegove pravice in skušala tistim, ki
so bili doslej vedno zapostavljeni in tlačeni, saj ob
tej priliki, ko gre za najvažnejšo zadevo, za volitve,
pripomoči do odločilnega sodelovanja. Dr. K. C.

Politični pregled.

Jugoslavija.

O parlamentarni seji za 12. t. m. pre-
vladuje mnenje, da ne bo kvoruma, ker je večina po-
slancev zaposlena v volilni borbi. Zbornica bi še i-
mela rešiti predlog o ukaznem zakonu, ki se bo pa
predložil z znatnimi izpremembami in bi se tikal le
naredb o pobijanju draginje in zagotovitve reda in
miru v državi.

V Beograd je sklical finančni minister
konferenco, ki je razpravljala vprašanje novouvede-
nih davkov po novem proračunskem zakonu. Kot za-
ključek tega posvetovanja se je izvolila komisija, ki
bo v sporazumu s finančnim ministrom izdelala iz-
premembo zakona o poslovnem davku na obrt.

K pogajanjem med Italijo in Jugoslavijo
odpotujeta dr. Trumbić in dr. Ninčić v sredo ali če-
trtek.

Beograjska poročila javljajo, da so ponu-
dili zavezniki naši državi kot odškodnino en del ame-
riškega, angleškega ter francoskega vojnega materi-
jala, ki se nahaja na Francoskem in na bivši solun-
ski fronti. Vprašanje vojne odškodnine bo pojasnil g.
Bošković, član mednarodne reparacijske komisije, ka-
terege je poklicala vlada v Beograd, da se izjavi o
naši vojni odškodnini.

Naš ministrski svet se je bavil s koroš-
kim glasovanjem v posebni seji 11. t. m. Sklenil je,
braniti naše interese na Koroškem za vsako ceno.

Italija.

Vojno stanje v Italiji bo potom posebnega
uradnega ukaza ukinjeno koncem oktobra.

Avstrija.

Avstrijski parlament je sklenil, da
se da priklonitev Avstrije k Nemčiji na ljudsko gla-
sovanje. S sklepom avstrijske vlade se strinja Italija
ta sklep ne nasprotuje sentžermenski mirovni pogod-
bi (po mnenju Italijanov.)

Nemčija.

Nemčija napenja v Parizu vse sile, da
prepreči ententno zapoved o uničenju Dieslovih mo-
torjev. Zavezniške vlade se še niso tozadevno odloci-
le niti za da, niti za ne!

Te dni zboruje nemška socialdemokra-
ska stranka. Zborovanja se udeleže 400 delegatov in
okoli 100 članov parlamentarne frakcije in načelstva.
Pred tem zborovanjem so zborovale socialdemokra-
ške žene.

Rusija—Poljska.

Potrdovalni boj bi se je posrečilo Po-
ljakom zavzeti mesto Vilna. Mesto je zasedel general
Zelegowski, ki je razglasil v Vilni novo vlado, kate-
re načelnik je on sam. Ta vlada zahteva, da zapuste
Litvanci pokrajino, zasedene prej po Poljaki in da
se vrši plebiscit.

Premirje med Poljaki in Litvanci je bilo
podpisano v Suvalki 7. t. m. Pogodba določa demar-
kacijsko črto med obema armadama. Poljsko vrhovno
armadno poveljstvo predlaga črto Bastuny—Osmjany
—Soly—Swiczany. Ti kraji bi naj ostali v rokah
Poljakov. Poljaki predlagajo, da se po podpisu pre-
mirja začnejo mirovna pogajanja 13. t. m. v Ora-
nyju.

Na rusko-poljski fronti ni v zadnjih dneh
nobenih omembe vrednih izprememb. Vršijo se le ne-
znatni napadi na poljske postojanke od strani boljšev-
vikov, ki pa končavajo z odbitjem in porazi za rdečo
armado.

Sovjetska Rusija ponuja tudi generalu
Wranglu mir. Poslala je že svoje odposlance v gla-
vni Wranglov stan. General Wrangl pa se zopet po-
gaja z znanim generalom Petljuro o nadaljevanju so-
vražnih akcij proti boljševikom po skupnem načrtu.

Svet ljudskih komisarjev za delo in na-
rodno brambo je izdal dekret, po katerem se mobilizi-
rajo vsi državljani sovjetske Rusije, ki spadajo v le-
tnike 1886, 1887 in 1888.

Poljski zunanji minister grof Sa-
picha je sprejel danes brzojavko iz Rige, po kateri
se je včeraj pozno večer podpisalo premirje in preli-
minarni mir med Poljaki in Rusi. Rusko-poljska fron-
ta tvori z majhnimi preembami demarkacijsko čr-
to. Od te črte se umaknejo Rusi in Poljaki po 15
vrst nazaj, 30 vrst široki pas med obema armadama
je nevtralna cona. 144 ur po podpisu se morajo so-
vražnosti povsod ustaviti.

Na vseh železniških križiščih
Poljske je izbruhnila stavka železniških nastavlje-
cev in tudi strojevodij. Izgleda, da se bodo pridru-
žili tudi uradniki. Osobje zahteva zvišanje mezd. Ves
promet vlakov je ustavljen. Stavkujoči so dopustili
samo nekaj bolniških vlakov za armado.

Volilno gibanje.

Razdor v hrvatski zajednici. Radi mešetarenja
s frankovci in Radičevci vlada med mlajšo strujo hr-
vatske zajednice veliko vrenje in ni gotovo, če ne
pride do razdora v stranki. Pravijo, da nameravajo
dr. Ante Pavelić, dr. Petričić, dr. Ivan Krnić in mi-
nister Ivan Kovačević v tem slučaju izstopiti iz stra-
nke in bodo s pomočjo mlajših pristašev nastopili z
lastno kandidatsko listino.

Sestanek hrvatske zajednice v Sisku. V nede-
ljo se je vršil zaupni sestanek hrvatske zajednice v
Sisku. Navzočih je bilo, kakor poroča strankino gla-
silo, 248 zaupnikov stranke, prišlo je tudi nekaj za-
upnikov Radičeve stranke in še nekaj drugih (Fran-
kovec?). Govorila sta dr. Egersdorfer in dr. Sur-
min. Zahtevali so federativno ureditev države in
sklenili, da se hšeejo družiti s skupinami, ki stoje na
istem stališču.

Bunjevci. V nedeljo se je vršila v Subotici v
Banatu skupščina bunjevcev in Sokceev, ki je bila
izvanredno dobro obiskana, ter je zelo lepo uspela.
Govoril je minister dr. Ivo Kovačević in bunjevski
poslanci. Zahtevali so avtonomijo Vojvodine. Nekaj
demokratskih mladincev je hotelo motiti shod, a niso
uspehi.

Nova liberalno-samostojna intriga glede voli-
tev. Liberalci in samostojneži so začeli širiti po ob-
činah, v katerih ne posedajo svojih pristašev, vesti:
naj ostanejo volilci, ki so pristaši KZ, na dan voli-
tev lepo doma, ker bo njihova lista itak prodrla in
zmagala. Na ta način hočejo na prav naiven način
skrčiti število naših volilcev. Ne boste bratje, ker to-
vadevna volilna intriga je malo preveč smešna.

Celjska struja za enotno protiklerikalno fronto.
„Nova doba“ se ogreva za enoten nastop vseh svo-
bodomiselnih struj proti Slovenski ljudski stranki.
Z veseljem sprejema predlog Samostojne, da bi de-
mokratje dobili takozvane inteligenčne mandate, vse
druge pa samostojna kmetska. Zeli samo, da bi se
dal povrh še kakšen mandat za liberalne krčmarje
in štacunarje. Če pa ni mogoče pošten kompromis
— meni „Nova doba“ — se mora najti vsaj skupna
platforma, ki bo onemogočila boj med naprednimi slo-
venskimi strankami ter omogočila njih enoten sunek
proti slovenskemu klerikalizmu. Za nas je prav vse-
eno, če najdejo gospodje kompromis ali platformo. To
pisanje navajamo samo v dokaz, kako slabotno se ču-
ti dandanes jugoslovanska demokratska stranka.

Nedeljo v Sv. Lenart!

Prihodno nedeljo 17. t. m. po rani maši bo pri
Sv. Lenartu v Slov. gor. v dvorani Arnušev gostil-
ne volilni shod Kmetске zveze. Govorita minister Iv.
Roškar in dr. Veble. Pridite!

Dnevne vesti.

Dr. Kovačič je izven nevarnosti. Stanje se mu
polagoma zboljšuje. Vendar še vsled notranjih težkih
poškodb kri bljuje.

Naše orožništvo na Koroškem zopet na delu.
Nemci so in še vprizarjajo po svoji podedovani nava-
di različna nasilja, katerih nam vseh ni mogoče oži-
gostati. Radi nemškega nasilja je dobilo naše orožni-
štvo povelje, da zopet zavzame svoja prejšnja mesta.
V Velikovec je že dospela naša orožniška posadka.

Na Gomilsko! Kmetška zveza zboruje prihod-
njo nedeljo popoldne ob 3. uri na Gomilskem za so-
mišljenike celega vranskega okraja v Gasilnem do-
mu. Govorijo: dr. Ogrizek, župan Krajnc in posest-
nik Pišek. Somišljeniki iz Sav. doline pridite!

Zborovanje Samostojne v Vurbergu. Pri nas je
imela Samostojna shod v nedeljo, dne 10. t. m. Prišli
se od St. Janža, od Sv. Barbare in od Sv. Urbana.
Domačih je bilo malo. Govorila sta dva govornika:
Fric iz St. Janža in Simončič od Sv. Urbana. Njih
laži pa je fino pobil in ovrget naš fant Janez Rašl.
Ker jim je prebridek resnice pravil, so mu vzeli be-
sedu in shod zaključili. Pri nas Samostojni ne bodo
razsajali. Bil je javen shod, naši so zahtevali volitev
predsednika. A ker so se Samostojneži bali, so kar
sami imenovali za predsednika nekega samostojneža
od Sv. Barbare.

Iz Sel pri Ptuj. Dne 4. oktobra 1920 se je po-
ročil tukajšnji trgovec in gostilničar g. Anton Zlah-
tič z gospodično Amalijo Finžgar, hčerjo gostilničar-
ja in posestnika v St. Lovrencu na Dravskem polju.
Na gostiji se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Ptuj
432 K. Bila srečna mlada zakonca!

Vojaška oblast se je udala odločni zahtevi Ju-
goslovanskega kluba glede popisovanja živine in vo-
zila. Prvotna, dokaj nerodna naredba o popisu živine
in vozov, ki je izzvala hrvatske dogodke in tudi pri-
nas upravičeno nevoljo, je bila preklicana na protest
poslancev osobito od strani Jugoslovanskega kluba.
Vojaška oblast se je tozadevno streznila, odredila
drugi popis, kateremu se gotovo ne bo protivil nikdo,
ker mora vojaška oblast posedati za slučaj mobili-
zacije natančen pregled o množinah vozne in klavne
živine ter vozil. Vojno ministrstvo bo začelo zopet z
že ukinjenim popisovanjem živine in vozov s 14. ok-
tobrom. Zigosanje živine je po tokratni naredbi od-
pravljeno. Popis se bo vršil po možnosti v vsaki ob-
čini, ker pride popisovalna komisija v vsako le količ-
kaj razsežno občino. Le za čisto majhne občine se bo
vršil popis na določenem — skupnem kraju. Popiso-
valne komisije imajo nalog skrbeti, da opravi vsaki
posestnik popis v enem dnevu, da ne bo nepotrebne
zamude časa. Naše kmetске posestnike pa se mora
poučiti, da se jim ne bo pri tem popisovanju odvzelo
prav ničesar, ampak, da se vrši popis iz državnih
interesov radi vojaške eventualne potrebe.

Zagrebska medicinska fakulteta uvede neme-
rus clausus za tuje državljane. Se v tekočem šolskem
letu se uvede na zagrebski medicinski fakulteti nu-
merus clausus za tuje državljanske slušatelje. Višino
tega določenega števila bo določilo prosvetno pover-
lenišvo na predlog profesorskega zbora medicinske
fakultete.

Italijani na Sušaku nastopajo z novim nasiljem.
Te dni so zastražili Italijani srednje šole na Sušaku
s karabinjerji. Ti so ustavili vsakega gimnazijca
pred vhomod v šolsko poslopje z vprašanjem: Kje da
stanuje? Ako je izjavil srednješolec, da je odkod dru-
god iz zasedenega ozemlja in ne ravno iz Sušaka,
se ga odvedli na policijo. Policija je odpustila dijaka
z navodilom, da ne sme več v sušaško srednjo šolo,
ampak v kak drug tozadevni zaved, katerih je dosti
po Julijski Benečiji. Iz tega nastopa vojaške in poli-
cijske italijanske oblasti je več kot dovolj jasno raz-
vidno, da nameravajo Italijani opustiti srednje šole
na Sušaku, da bi tem potom zatrli vsak jugoslovans-
ki naraščaj inteligence.

Bodimo potolaženi, volilne kroglice že imamo!
Za volitve v konstituanto je naročilo naše notranje
mnistrstvo 4 milijone volilnih kroglic, katerih naro-
čilo je že dospelo na ministrstvo.

Naklonitve ustavljene. Ministrstvo financ je
odredilo z odlokom Dr. Br. 90.068 z dne 9. jul. 1920,
da se ustavi izplačilo naklonitev po zakonu z dne
28. marca 1918, drž. zak. št. 119. Ker predvidena no-
va „Uredba o začasnih pomoči invalidom, vdovam in
sirotam“, ki izide v kratkem, državno pomoč (pokoi-
nino, preskrbo) tudi nekaterim osebam, ki po dose-
danjem zakonu niso imele te pravice, naj vložijo pri
ristojnem občinskem uradu prošnjo za odmero po-
kojnine vse one osebe, ki jim bo sedaj ustavljena na-
klonitev in so mnenja, da imajo pravico do državne
preskrbe. Po 1. jun. 1920 izplačane naklonitve bodo
odtegnjene prilikom odmere in izplačevanja novih
preskrbnin. Občinski uradi vpošljejo zbrane prošnje
overjeništvu za socialno skrb deželne vlade za Slo-
venijo (invalidski oddelki) v Ljubljani. Istočasno je
sporočilo ministrstvo za finance, da se ukinejo gla-
sno odloka Dr. Br. 69.742 tega ministrstva podpora
za družine mobiliziranih in ujetih vojakov po zakonu
z dne 27. 7. 1917, drž. zak. št. 313. Družine onih voj-
nih ujetnikov, ki se še niso vrnili, naj vložijo istota-
ko prošnjo za odmero in nakazanje preskrbnine.

Novo pristojbine za železniško stojnino. Obratno ravnanje južne železnice v Ljubljani objavlja, da je ukinjena s 15. oktobrom dosedajna stojnina na južni železnici in velja od 15. t. m. naprej normalna stojnina, ki znaša po preteku 24 ur za vsak voz in za vsako uro 50 par, za vsako nadaljno uro pa po en dinar.

Dar Dijaški kuhinji. Za Dijaško kuhinjo v Mariboru se je nabralo ob priliki blagoslovljenja križa Fr. Simoniča v Vogričevih pri Ljutomeru dne 10. t. m. 120 K. Vsem blagim darovalcem prisrčni: „Bog plačaj!“

Poziv. Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro pozivlja dr. Vladimira Sobajčiča, da se takoj zgloši v njegovih uradnih prostorih.

Iz Maribora.

Pogreb podnarednika Josipa Čuša, ki je bil od zlobne roke ustreljen na Teznu, je bil včeraj 12. t. m. Celi veličastni spreved je bil dostojno počestčenje vojaka-mučenika, pa tudi nemo-glasna demonstracija proti onim nemškim in nemškutarskim kričačem mariborskim, ki so ta vnebovpijoči umor zakrivali. Med drugimi so skazali čast in posodili rajnemu zadnjemu poveljniku mariborske okružne komande, polkovnik Miladinovič z adjutantom majorjem Prica, potem poveljnik 45. pp. podpolkovnik Skaber, podpolkovnik Sernec, več drugih štabnih in višjih častnikov, čete moštva, kakor tudi službeprosto moštvo, zastopniki raznih komand in še posebej podčastniki, sovrstniki rajnega, ki so mu poklonili venec, jednako kakor tudi častniški zbor. Vojška godba je svirala celo pot do groba na pobrežkem pokopališču žalostinke. Ob odprtem grobu je spregovoril vojaški superijor Rant, ki je vodil spreved, rajnemu Čušu slovo, na kar se je poslovol od umrlega dr. Sernec v imenu Sokolov, ki je poslal deputacijo v kroju k pogrebu. Srce pretresujoče je bilo poslavljanje petero nedolžnih otročev od očeta ter globoko žalujoče vdove od moža. Bodi tem vsem Bog tolažnik, umrlemu pa plačnik!

Clan mariborske razmejilne komisije major Japonec Nagamosi je zapustil Maribor. Skoda, Japonec je bil nam Slovincem dokaj naklonjen. Majorja Nagamosija je nadomestil polkovnik.

Rosenbergovo mleko in „Tabor.“ V gospodnem krog „Tabora“ mučni Rosenbergovi mlečni aferi se zagovarja ta list prav po naredniško nerodno. Nam ni nič na židu Rosenbergu in njegovi mlečni goljufiji. G. dr. Juvan pa kot advokat lahko zagovarja kogar hoče, saj se največjemu zločinu priznajo zagovorniki, kakaj bi si ga ne privoščil pod palcem milijonsko mastni žid Rosenberg. Na celi Rosenbergovi „nedolžni“ mlečni zadevi je za demokrate malo sitno, da je skušal celo zadevico potlačiti demokrat, državni pravdnik g. dr. vitez Mirko Graselji. Dr. Juvan bi naj zagovarjal Rosenberga, kaj na tem, to je bila celo njegova dolžnost, ker je bil tozadevno najet. Pač je pa škandal, da ravno oni gospod, ki bi moral nastopiti kot Rosenbergov tožitelj, tega ni storil, ampak je naravnost igral vlogo Rosenbergovega rešitelja — zagovornika je premilo. Malo siten za sodnijsko-arhivni „Tabor“ je fakt, da se sodnijska kazen od dvakrat po 55.000 K odpravi s par vrticami, med tem ko se malenkostne aferice raztegnejo po stolpih tega kriminalnega žurnala v cele tragedije, romane in bogzna kaj. Gospodje krog „Tabora“, pojasnite nam nastop viteza g. Mirka in Vašo pisavo v aferi Rosenberg, pa pustite bivšega tajnika Stokovne zveze, ki je že davno odslovljen iz službe in je tudi uro iz Splavarce že davno vrnil. Torej se enkrat, ker gospodje krog „Tabora“ so bolj kratkega duševnega pogleda: Nas zanima pri celi zadevi le nastop Graselija kot rešitelja Rosenberga in molk „Tabora“ o celi res ravno za mariborsko javnost upravičeno škandalozni zadevi žida Rosenberga. Torej na svidenje glede židovske mlečne goljufije, pa stvarno in brez ovinkarskih skokov preko te za demokrate precej vroče kaše.

„Tabor“ zahtaja zadnje čase kaj rad v Splavarsko ulico in išče in brska okoli, če bi našel kje kaj, kar bi bilo za njegov inteligenten okus. Ne najde bogsigavedi kaj, pa saj je skromen. Kaka smet! Kaka smrdeča stvar! Če tudi le v domišljiji. Pa je že zadovoljen. Z veseljem jo pobere in s slastjo uživa. Presneto slabo se mora goditi inteligentnim in visokim gospodom okoli „Tabora“, da so se začeli ponizevat med delavski proletarijat in iskat in stikat po Splavarski ulici. V pondeljkovi številki vprašuje nas nekdanji dobro znani pristaš ves začuden: Kje pa je prejšnji tajnik JSZ? Zakaj imamo sedaj naenkrat drugega? Čudno, da mu je ravno po tem tako dolgi čas. Ali je bila kaka sorodna duša? Še bolj se pa čudimo, da ne vprašuje tudi: „Kje je pa poprejšnji vodja delavskega konzuma v Studencih, zakaj imamo drugega?“ To bi bilo še bolj zanimivo. No, da ne bi treba dolgo vpraševati, bomo dopisniku kar odgovorili, da smo nagnali oba, ker za take ljudi v naših vrstah ni prostora. Prvi je bil pri nas en mesec, pri drugem je trajalo dalje časa, da smo spoznali, koga imamo. Potem pa smo šli z obema in smo jim odpustili vse, kar sta bila zgrešila, samo da smo se jih hitro iznebili. Prvi je šel nekam na deželo in agitira najbrž za komuniste, drugi pa je, kakor pravijo po Mariboru, sedaj pri narodnih socijalistih, ki so mu poskrbeli službo na južni železnici. Ker je samemu ministru železnice storil veliko uslugo, da ga je obveščal, kar so njegovi sedanjí tovariši o svojem ministru govorili, zato upamo, da ga bo minister pustil hišnega avanzirati in ga napravil najmanj za svojega sodnijskega načelnika ali vsaj za poročevalca raznih

pocestnih govoric, da bo hodil po državi okoli in poslušal, kaj govorijo ljudje o njegovem ministru, mu poročal in denunciral ljudi, ki bi se upali kaj črh-niti o njem. Prej je, kakor sam trdi, denunciral železničarje njihovemu ministru, zdaj pa išče med njimi delo in da bi mu bolj zaupali, pa denuncira zdaj ministra. Gospod je sicer brihten in prefrigan, pa to je vseeno nekoliko vratolomna igra. Gospodom okoli „Tabora“ smo pa prav hvaležni, da pridejo pometat in pobirat smeti v našo dvorano, samo sedaj jih ni veliko več, kar smo ta dva spravili v stran; če se bo pa zopet kje kaj v kakšnem kotu nabralo, bomo pa poročali in Vas povabili, da si vzemete in odpelujete. Mi nimamo navade, trpeti takih smeti v svoji sredini.

Jajčja zgodba „Taborjeva“ reporterja. Da bi prikrikl svojo zadrego, ker smo odkrili prilikom Rosenbergove obsodbe korupcijo demokratskega časopisja, je naredil „Tabor“ jajčjo zadevo. Mož, ki vedno potrebuje „ater“, če tudi se z vsako osmeši, je sedaj pričel „delati v jajcah“, kakor je svoj čas „delal“ v dolenjskih kačah ali v potresih, ki so se porajali samo v njegovi glavi. Blamiral se je še z vsako rečjo, katere se je dotaknil in povsod so ga še ven vrgli, kamor se je kdaj vrnil toda tako, kakor s to jajčjo zadevo, ni blamiral še nikdo nobenega lista. Vsa storijska ni nič drugega, kakor šmarn, ki se je izcimil iz možganov vedno blamiranega reporterja. Nek človek, o katerem res ne vemo ali je prikrknjen ali prismuknjen ali pa tudi nekoliko zloben — najbrže bo pa vsa cega nekaj, ker so ga pozneje tudi zapodili iz krščanskih organizacij — je baje, kakor se mu je zdelo, slišal neke čenče o dr. Korošcu. Pameten človek se s čenčami ne ukvarja, dotični človek je pa napisal neko pisanje, kakor je pač znal po svoji modrosti. To pisanje hoče poslati samemu ministru Korošcu. Menda je mislil, da se s poročanjem takih čenč prikupi in bo takoj nastavljen za vratarja v ministru. Mož je pa v svoji naivnosti špekuliral še dalje. Lovi in vjame, kakor pripoveduje sam, nekje g. Pušenjaka, ter mu kaže dotično pisanje. Potem vjame zopet nekje med vrati g. Bogoviča. Mož je pač hotel pokazati, kako goreč denuncijant da je. Stvar je popolnoma jasna. Vsakdo, kdor se kaj peča z javnim življenjem dobiva neprenehoma različna prikrknjena pisanja, katera meče enostavno v koš, ali se štljuje k njemu osebe, katerim se na prvi pogled pozna, da imajo v zgornjem nadstropju nekaj preveč ali nekaj premalo, ter se jih naglo in z lepa odkriža. Predstavimo si lahko, da g. Pušenjak ali Bogovič, ako ju je vjel dotični človek s takim pisanjem, kakor omenja „Tabor“ nista imela veselja ukvarjati se s čenčami, nego sta se ga skušala naglo in zlepa odkrižati. Kaj preostane drugemu, kakor da se mu reče: „Ze dobro, že dobro, le odpošljite“ — ne da bi sploh imel veselje brati dotično pisanje. Tako se vsak pameten človek odkriža takih oslarij. Mož trdi, da je potem dotično pismo res odposlal. V tem slučaju je storil, kakor dela neprestano mnogo trapastih ljudi, ki pisarijo dobro ali slabo mišljene čenče na razne psitike ali na uredništva. Vrže se v koš, pa je. Nikdo se potem ne spominja več, če je bral dotične čenče ali ne. Slučajno je pa „Tabor“ v zadregi radi Graselijeve afeje, reporter je pa končal s poroto in vreme je prehladno, da bi šel na Dolenjsko loviti gade. Torej premeva za devo z jajci. Če je Pušenjak ali Bogovič pismo videl ali ne, je vseeno. Gotovo je, da nobeden pameten človek ne bo bral takih čenč, ampak se bo moža uljudne sdrkizal kar najhitreje, pa je zanj zadeve konec. Če jo hoče glodati „Tabor“, smeši samo samega sebe.

Liberalno narodnjaštvo pri reklamacijah. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da je znani „vzorodoljub“, šolnik in narodni poslanec profesor Voglar, katerega sin se zelo razume na ženske kite, hotel izreklamirati iz mariborskega volilnega imenika same Slovence, ane enega Nemca. Ta „odlični narodni prvoboritelj“ je zahteval, da se črtajo iz volilnega imenika: dr. Korošec, Vladimir Pušenjak, dr. Lukman, dr. Slavič itd., a zahteval je vpis Nemca Zentnerja, žida Rosenberga in še več takih novopečenih Jugoslovancev. Klubuk dol pred čistim Voglarjevim narodnjaštvom!

Med najhujše nemške nestrpnosti in izzivalce spada prodajalec muzikalij in izdelovatelj godal Perz po imenu. Še danes nima nad vhodom v svojo trgovino slovenskega napisa. Čudimo se, da tu ne poseže vmes obrtni urad. Še hujša pa je njegova v hiši g. trgovca Dergasa stanujoča familija, soproga in 2 dični hčerki. Pri teh ljudeh je vse „tajč.“ Pozno v noč se razlega petje in spremljevanje na glasovirju, oboje prav dvomljive vrednosti. Svojo „stramhtajče

Gesinnung“ kažejo na prav izzivalen način. Po vodo gredo dosledno s steklenico v frankfurtarskih bar-vah. Še dekle so ti izzivači imeli iz Nemške Avstrije. Usmilijo se nam vrli lastniki hiše, ki morajo dan za dnevom prenašati ta izzivanja in poleg tega še pre-trpeti pomanjkanje prostora v svoji lastni hiši.

Hijenam v nasprotnem taboru! Vsi demokratski in socialdemokratski listi v Sloveniji imajo posebno veselje, da me na vse mogoče načine napadajo, bla-tijo in sramotijo. Fabricirajo pušice proti meni in če namažejo na papir svoje v slepem strankarskem sovraštvo skovane laži in osebne napade, pa že raču-najo, da so me ubili. Hijene! Le mažite, le napadajte, le blatite, kolikor Vam milo in drago. Kot edini odgovor na vse blatenje bo moje vstrajno delo za našo slovensko in krščansko stvar. Cim bolj me bosta napadali, s tem večjim veseljem bom nadaljeval svoje narodno in politično delo. — Vam gospodom v demokratskem in rdečem taboru pa se hvaležno klan-jam in se Vam zahvaljujem za vse dosedanje in vse bodoče osebne in druge napade. — Franjo Zebot.

Prof. Marina zasebni pouk. S početkom meseca novembra t. l. otvori profesor Marin za probujene, poukaželjne in potrebne kmetske, obrtniške in trgovske sinove, hčere in uslužbenice šestmesečni slovenski tečaj za popolno proučenje 1. gospodarsko-obrtniškega in trgovskega računanja in oblikoslovja. 2. korespondence, 3. knjigovodstva, 4. stenografije, 5. lepopisja, 6. strojepisja. Tečaj se otvori na mnogostranske prošnje in prigovarjanja učencev in staršev za takšne šoli odrasle učence in učenke, ki iz kakoršnihkoli vzrokov trgovskih in tem sorodnih šol nikakor ne morejo in ne marajo obiskovati, si pa vendar želijo v kratkem času nabrati za praktično življenje neobhodno potrebnih znanosti in spretnosti. Priporočamo velevažno in koristno podjetje kmetskemu in mestnemu občinstvu najtopleje, tembolj, ker bodo počevali samo strokovno naobraženi starejši profesorji in učitelji. Prijave je treba poslati pred 3. novembrom t. l. profesorju J. Marinu v Mariboru, Sodna ulica št. 23, II.

Pouk na obrtni šoli v mariborskem zavodu Vena se prične danes v sredo.

Popisovanje vojnih posojil. Stranke, ktere, so oddale vojna posojila pri tukajšnjem davčnem uradu v popisovanje oziroma predvojna posojila v žigosanje, in še niso dobile od imenovanega urada tozadevna potrdila, blagovolijo se, za ista in sicer v sobi št. 9 takoj zglositi.

Trgovcem in obrtnikom v vednost. Gremij je dobil od ministrstva financ obvestilo, da mora vsak trgovec ali obrtnik, ki dobi blago iz inozemstva, deklaraciji predložiti na tukajšnji carinarni tudi originalen račun, ter na istem lastnoročno potrditi. Račun je originalen: „1. u. svemu ispravan.“ Na ta račun prilepiti je tudi za 20 para kolek. To potrdilo velja za račune, ki imajo nad 1000 dinarjev vrednost. Pri nižjih računih tega ni treba navesti. Ako se dokaže nepravilnost računa, nosi odgovornost za to deklarant sam. Da se torej zacarinanje ne zadržuje, naj vsakdo pravočasno predloži pri deklariranju blaga omenjeni račun. V slučaju, da prevzame carinjenje kaka agentura ali špediter, se ima tam račune deposlati.

Seja mariborskega občinskega sosveta se vrši dne 13. t. m. ob 17. uri v mestni posvetovalnici na rotovžu.

Denarna listnica s 400 K najdena. Na marib. trgu se je našla listnica s 400 K. Pravi lastnik se naj zglosi pri: Pavalec na Pesnici.

Obč. gospodarski urad bo izdal izkaznice za premog in sicer za imetelje stanovanj: Graškega predmestja (Melje) dne 20. t. m., notranje mesto (Koroška cesta) dne 21. t. m., Magdalenskega predmestja dne 22. t. m. Upravičenci se morajo izkazati z njihovo sladkorno nakupovalno izkaznico. Razdelitev premoga je poverjena sledečim tvečnikom: Erneschek Marija, Fliess Fortunat, Horvat Alojzija, Kodrič St., Richter Pavla, Kossi Ivan, Lippert Franjo, Korošetz Marija, Schreiner Eleonora, Peheim Alojzij in Vertnik Amalija. Nadalje obvešča trgovce, da se zaključí oddaja sladkorja konsumentom za mesec kima-vec z 20. oktobrom t. l.

Šolski sluga se takoj sprejme pri šoli na Pobrežju pri Mariboru. Natančnejša pojasnila pri šolskem vodstvu na Pobrežju.

Slepec išče pošteno žensko, 40–50 let staro, ki bi ga oskrbovala proti plačilu. Poizve se: Aleksander Burg, pri gospodu Gašper Aršič, Meljska ulica št. 23.

Glasovanje na Koroškem.

Položaj v pondeljek 11. oktobra. Glasovanje je končalo ob 6. uri zvečer, nakar so začeli v nekatere volilnih okrajih takoj s skrutinijem, na drugih pa še le v pondeljek zjutraj. Stetje glasov še vrši zelo počasi povsod. V Borovljah n. pr. so skrutinirali eno celo dopoldne samo 1 občino, vseh pa je 15. V Rožeku so prešteli tekom pondeljka glasove samo treh občin. Komisija objavlja, da je možno v 1 minuti odpreti kvečjemu 5 do 6 glasovnic. Pri tem za nas nestrpljivo počasnem aparatu skrutinija bomo izvedeli o končno veljavnem izidu po dosedanjih zagotovilih še le v petek dopoldne.

Nemci poskušajo s pomočjo Italijanov na celi črti z goljufijami in sleparijami pri skrutini-

ranju glasovnic. Govorice krožijo o sumljivih pojavih pri straženju glasovnic v noči, o podtikanju celih volilnih žar itd. Tej nepoštenosti se ne bomo čudili, ker itak poznamo Nemce, ki so tokrat dobili še več kot bratske zaveznike glede goljufije in nepoštenosti v Italijanih.

Razpoloženje glasovalcev. Naši vrli, zavedni Korošci so prepričani o zmagi. To veselo razpoloženje med koroškimi narodnjaki skušajo Nemci potlačiti s svojim divje germanskim terorjem, ki bruhna na dan tudi sedaj po končanem plebiscitu. Nemška druhal nastopa povsod izzivalno, nasilno, z oro, žjem, napadalno in življenjsko nevarno. Nemci špekulirajo, da bodo s poblebiscitnimi incidenti povzročili

intervencijo kake tuje velesile, da bi tem potom zavlekli odločitev. Ker nastopajo Nemci nasilno, je naše sicer v zmago uverjeno koroško ljudstvo preplašeno, ker je že okusilo ogenj in meč nemškega „Volkswehra“. Korošci bi z navdušenjem pozdravili našo armado, ko bi bila ta zasedla takoj po končanem glasovanju A pas. Za varnost na Koroškem ne more danes poskrbeti nikdo drugi, nego le naši vojaki.

Nekaj vzgledov nemškega nasilja. Samo v velikovski okraj je pridrla na dan glasovanja iz B pasa v A pas 4000 „Volkswehrovcev“, ki so se oborožili že poprej z vtihotapljenim orožjem in se razlezli peš in na avtomobilih po celem okraju. Te vojaške tolpe grozijo našim ljudem, jih dejansko napadajo in celo streljajo na nje. Varnost domačega prebivalstva v velikovškem sodnem okraju je zelo ogrožena. Prebivalstvo prosi za ojačenje straže, da si varuje življenje in imetje. Tudi v Pliberku so se hoteli Nemci znositi nad našimi. Geometru so skušali zapaliti hišo. Geometer se je obranil s strelji na lopove. Naše orožništvo je streljalo na tolpe v Pliberku, drzneži so se umikali, a odgovarjali s strelji. Naši v Pliberku so vznemirjeni, ker morajo z orožjem braniti svoj last in življenjsko varnost.

Kakor v Velikovecu in v Pliberku se je godilo glede nemškega nasilja tudi v Borovljah. V Borovljah se je trudila nemška druhal, da izzove nemire in prikljče s tem italijansko vojaško intervencijo. Nemci so streljali na naš avto na poti iz Velikoveca proti Celovcu. Enega naših so težko in enega pa lahko ranili. V Skoficah je oborožena nemška druhal enega naših ubila. V Grebinju in Pokrčah je bilo več spopadov. Z prav prusko germanskim terorjem nastopajo Nemci tudi v Dobrli in Sinči vasi. Sploh so postali v glasovalni coni strelji, divji krič, izzivanje in vsake vrste nasilje od strani nemške druhal ne kaj vsakdanjega.

Plebiscit radi nemško italijanskih goljufij

za nas izgubljen. Zavedno koroško ljudstvo je prepričano, da je za nas neugoden izid glasovanja izključen. Se izpade glasovanje v naš kvar, so prikomogle Nemcem do zmage njih nemške sleparije, ktere so vršili skupno s pomočjo Italijanov. Nemci so goljufali s pomočjo po 1. oktobru vloženih davno prepoznih reklamacij. Sleparili so pa tudi pri glasovanju samem, glasovali za že davno mrtve. Italijani so seve zavračali opravičene slovenske reklamacije. Pri vseh goljufijah in sleparijah pa so Nemci tudi v torek nastopali z vsem mogočnim terorjem. Včerašnja koroška poročila javljajo, da bo uspeh na Koroškem nepovoljen. Na vsak način pač moramo biti glede oficijelnega poročila korošk. plebiscita pripravljeni na vse... Posledice za nas slabega koroškega glasovanja so za nas Slovence in za celo državo nepregledne...

Zadnja poročila iz Ljubljane javljajo, da ne bomo dosegli več nego 45%.

Dopisi.

Gornja Sv. Kungota. Svečinski zagrizenec g. Paskolo, rodom polentar, zaklet nasprotnik vsega, kar diši po slovensko, bi rad postal volilec, dasiravno nima prav nobene zmožnosti in ne pravice za to. — Ired nekaj dnevi je prišel kričat nad našim gerentom g. Volavšekom radi volilnega imenika. V naši občini nima ta Lah prav nič iskati. Čudimo se, da ga g. gerent ni nagnal, kakor se spodobi za take vsiljive pritepenice. Saj on nima v naši občini prav nič opraviti. Ali vam je znano, g. urednik, da hodijo neki „rodoljubni“ gospodje od mariborske sodnije k g. Paskolu sklepaj pobratimstvo? To morajo biti zares lepi narodnjaki?! Vsak otrok kaže v naših krajih za Paskolom kot za človekom, ki celo svoje življenje, odkar je tukaj, smrtno sovraži slovenstvo.

Kamnica pri Mariboru. Že dalje časa zanima narodne Kamničane gostilna pri „Kmečki posojilnici“, kjer se lahko razgraja in zabavlja čez Slovence. Pa

saj ni čuda, ker nje novi gospodar Pilih, sam pristem Nemec, odkrito priznava nasproti svojim gostom, da on ne rabi gostov ter se mu sploh ni potreba pečati z gostilno; on ima tako svoj lastni „provizijon“, seveda barve rudeče. Upamo, da lastnik gostilne, g. gerent Hiter, ne bo trpel, da bi tak človek okužal njegovo narodnost, ampak da bo vzel brezovko ter pometel nemške smeti čez prag.

REPERTOIRE Slov. nar. gledališča v MARIBORU

Torek 12. oktobra: Zemlja. Abon. B 4.

Sreda 13. oktobra: Brat Martin. Abon. C 2.

Četrtek 14. oktobra: Marija Magdalena. Abon. B 5.

Sobota 16. oktobra: Sen kresne noči. Izven abon.

Novi koledarji za leto 1921. Cirilova tiskarna v Mariboru je izdala in razpošiljala te koledarje za leto 1921: „Žepni bilježnik koledar“, trdo vezan, zelo ličen, pripraven za razne zapiske. Cena s poštnino vred 7.50 K. — „Pisarniški bilježnik koledar“, obsežen, format 26:17 cm, pripraven da stoji na mizi; ima obširne prostore za dnevnne zapiske. Stane s poštnino vred 15 K, brez poštnine 12 K. Je gotovo najcenejši koledar te vrste. — Oba koledarja se toplo priporočata!

P. n. župniške urade opozarjamo, da blagovolijo takoj naročiti spovedne listke za prihodnje leto, ker je ob Novem letu tiskarna navadno močno zaposlena. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Raznašalci

za naše liste se sprejmejo
proti dobremu zaslužku
CIRILOVA TISKARNA.

Mala naznanila.

Razna

Najboljši pisalni stroj
UNDERWOOD
stane samo 18.000 kron.
nareča se pri tvrdki

LUDOVİK ŠEF
MARIBOR, Prešernova ul. 1.
Zastopnik „Underwood“ stroja in
pomnož. aparata „Opalograph“.
Telefon 148. Brzjav: Papiršef,
Maribor. 797

Jugoslov. matica

prilaga krojača Mihelč Konrad
rodom od Sv. Barbare pri Mariboru,
bil je najboljši krojač v Pulju,
postal nedavno žrtve italijanske
druhal, ki mu je požgala hišo
z vso opravo in živi sedaj
kot begunec v Mariboru, Volkmer-
jeva ul. 1, Švabova hiša. Prosi
pomoči z krojaškim delom. Iz-
vršuje vsa dela točno in solidno
po najnižjih cenah. 815

Nemeblovano sobo
samo za
prenočišče išče duhovnik. 828

URE
vsake vrste
se sprejmejo
v popravilo.
Zaloga ur
zlatnine in srebrnine. Cene
umerne. Postrežba točna.
IAN IGNACIJ, MARIBOR
GRAJSKI TRG v gradu (Burg).

OBLEKO.

Priprate in najfinije. Točno in
solidno delo. Dobro blago. Ceneje
kakor kjerkoli, samo pri:
ALOJZIJ ARBEITER, Maribor,
Dravska ulica št. 15, (pri starem
mostu). 401

Proda se

Rezanega lesa

3 do 4 vagone, pozneje tudi več,
se proda. Vpraša se v trgovini
Koroška cesta 1. Maribor. 820

Vinograd na Galuškaku 25,
dve hiši in go-
spodarsko poslopje, preča, sado-
nosnik, les se proda. Kolnig M.,
Studenec pri Mariboru. Ruška c.
831

Lep konj,

5 let star, pripraven za vse in
1 in pol leta staro žrebe se proda
Glavni trg 4, trgovina, Maribor.
829

Železna kaseta

leseni zaboj za premog in različno
se proda. Koroška cesta 19, Hann
Maribor. 833

Proda se trda polirana
postelj, želez-
ne mreže se proda. Stolna ul. 8,
Maribor. 834

Službe

Pridna dekla,

ki bi bila sposobna za vsako de-
lo na manjšem posestvu na deželi,
se sprejme takoj. Plača 80 kren
in ene novo obutale na leto.
Vpraša se pri Zaff v Pobrežju pri
Mariboru. 830

JABOLKE, HMELJ

vsako množino kupuje kakor običajno vsako leto tudi sedaj letos 791

Rudolf Pevec, veletržec v Mozirju

po svojih zastopnikih v sledečih krajih: Maribor, Pesnica, Kungota, Cmurek,
Št. Andraž pri Velenju, Šmartno v Rož. dolini, Šmartno ob Paki in Mozirje za
Ger. Savinjsko dolino. Producenti se naj blagovolijo obrniti direktno na kupovalce,
kajti pri velikem obsegu ni možno vsaki stranki iz Mozirja odgovarjati. Plačam
najdražje po dnevni ceni. Se priporočam
RUDOLF PEVEC.

ŽEPNI KOLEDARČEK

CENA K 7-50 ZA LETO 1921 CENA K 7-50

IZDALA IN ZALOŽILA TISKARNA SV. CIRILA
V MARIBORU.

Nova lekarna v Mariboru.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da
sem odprl novo

lekarno na Glavnem trgu 20, v Mayerjevi hiši.

Lekarna je moderno urejena in založena z
vsemi zdravili in zdravilskimi potrebščinami.

Mh. ph. Iván Vidmar,
lekarna „pri sv. Anehu“.

ZNANO JE!

da se v veletrgovini manufakturnega blaga
Karel-a Worsche
v Mariboru, Gospodska ulica
dobiva vsakovrstno manufakturno blago v
največji izbiri po najnižjih cenah

Portland cement

več vagonov ravno došlo pri 832

Ivo Andrašič,
MARIBOR, Vodnikova trg 4.

POHIŠTVO

LASTNIH IZDELKOV

iz trdega in mehkega lesa se zavoljo pe-
manjkanja prostora po znižanih cenah pre-
daja pri

Peter Hochnegger in dr.
MARIBOR, Koroška cesta 46-53-1
Prodaja tudi proti mesečnemu odplačilu. 832

OTVORITEV TRGOVINE.

Naznanjam uljudno cenj. p. n. občinstvu iz Maribora in okolice, da
sem s 1. oktobrom zopet otvoril svojo

trgovino z manufakturnim blagom.

Opirajoč se na moje sveječano znano dobro in resno trgovsko po-
slovanje, upam, da mi bodo moji dosj. odjemalci tudi še v prihodnje
izkazali svojo zaupanje ter se priporočam s odličnim spoštovanjem
Josip Sušterič, — MARIBOR, — Glavni trg št. 17.

Slovenci širite naše liste!

Cevlje
dekalenice (gamaše)
ebieto
perilo
terbice za trg
potne kotare
razno galant.
blago ter vrvi iz prave konoplje
kupite najceneje pri
Jakobu Lah, Maribor
[GLAVNI TRG 2. 805]